

Дело C-636/21**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

15 октомври 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Consiglio di Stato (Италия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

13 октомври 2021 г.

Жалбоподател:

NN

**Ответник в първоинстанционното производство и в производството по
обжалване**

Regione Lombardia

Предмет на главното производство

Обжалване пред Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия) на решението, с което Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (Регионален административен съд на Ломбардия) отхвърля жалбата на земеделски стопанин срещу разпореждане на Regione Lombardia (Регион Ломбардия) за отказ да му се предоставят помощи в подкрепа на пазара в сектора на яйцата и сектора на птичето месо в Италия вследствие на епидемия от инфлуенца по птиците.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициалното запитване се отнася до съвместимостта с правилата, предвидени в член 220 от Регламент № 1308/2013 и в Регламент за изпълнение 2019/1323, на национална правна уредба, която се тълкува и прилага в смисъл, че предоставя помощите за компенсация на вредите,

причинени от инфлуенцата по птиците, само на предприятията, които са действащи към датата на подаване на заявлението.

Член 267ДФЕС

Преюдициален въпрос

Допускат ли член 220 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1323 на Комисията от 2 август 2019 година национална правна уредба (като постановлението от 15 януари 2020 г. на министъра на земеделието, храните и горите), която се разбира и прилага в смисъл, че достъп до мерките за компенсиране на вредите, причинени от инфлуенцата по птиците, се предоставя само на предприятията, които не са преустановили дейността си към датата на подаване на заявлението?

Релевантни разпоредби на правото на Европейския съюз

Член 107ДФЕС

Член 42ДФЕС

Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007, и по-специално член 220 от него.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1323 на Комисията от 2 август 2019 г. година относно извънредни мерки за подпомагане на пазара в сектора на яйцата и сектора на птичето месо в Италия, и по-специално член 2 от него.

Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014—2020 г., и по-специално точка 66, точка 75, буква е) и точка 365 от тях.

Релевантни разпоредби от националното право

Постановление от 15 януари 2020 г. на Министерството на земеделието, храните и горите — Правила за прилагане на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1323 на Комисията относно извънредни мерки за подпомагане на пазара в сектора на яйцата и сектора на птичето месо в Италия, и по-специално член 3 и член 4, алинея 2 от тях.

Кратко представяне на фактичката обстановка и на производството

- 1 NN е земеделски стопанин с три стопанства за отглеждане на домашни птици. Поради здравните ограничения, предизвикани от епидемия на инфлуенца по птиците в периода октомври—декември 2017 г. той е трябвало да преустанови многократно дейността на тези стопанства. През ноември 2019 г. NN прехвърля стопанствата на своите деца.
- 2 На 15 януари 2020 г. италианското Министерство на земеделието, храните и горите приема Министерско постановление № 383/2020 за установяване на правила за прилагането на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1323 на Комисията относно извънредни мерки за подпомагане на пазара в сектора на яйцата и сектора на птичето месо в Италия. Министерското постановление предвижда помощи за компенсиране на вредите, причинени от епидемията на инфлуенца по птиците. В частност съгласно член 3 от него могат да подават заявление: а) предприятията за производство на яйца; б) предприятията за производство на пилета; в) предприятията за отглеждане на млади кокошки, кокошки-носачки и кокошки за месо; г) центровете за опаковане на яйца. Освен това съгласно член 4, алинея 2 от същото постановление получаването на помощите е обвързано с доказване на вредите, които са претърпени в резултат от прилагането на здравните мерки за потушаване на епидемията на инфлуенца по птиците в периода от 1 октомври 2017 г. до 30 юни 2018 г.
- 3 На 10 април 2020 г. NN подава до Regione Lombardia заявление за отпускане на помощи на основание Министерско постановление № 383/2020. Regione Lombardia отхвърля заявлението с мотива, че към датата на подаването му NN не е бил притежател на стопанствата за домашни птици и поради това не отговаря на условието в член 3 от министерското постановление. Тази разпоредба всъщност ограничавала достъпа до помощи само до предприятията, извършващи дейност в сектора на домашните птици. В това отношение не е прието за относимо твърдяното от NN обстоятелство, че дейността е продължена от неговите деца.
- 4 NN обжалва отказа на Regione Lombardia пред Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia. Съдът обаче отхвърля жалбата, като приема по-специално, че Регламент за изпълнение 2019/1323 цели да благоприятства земеделските производители, които все още осъществяват своята дейност, чрез възстановяване на претърпените вреди, но не за да обезщети предприемачите, а за да подпомогне пазара и съответно действащите предприятия. Освен това според Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia можело да се предположи, че прехвърленото на децата на NN земеделско стопанство е могло да получи помощите, ако заявлението е било подадено от новите предприемачи, а не от бащата, който вече не е предприемач.

- 5 На 19 март 2020 г. NN подава жалба пред Consiglio di Stato срещу решението на Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia. В жалбата NN изрично иска на основание член 267 ДФЕС да бъде сезиран Съдът с въпроса за правилното тълкуване на член 220 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и на Регламент за изпълнение 2019/1323, тоест на разпоредбите от правото на Европейския съюз, в изпълнение на които е прието Министерско постановление № 383/2020 от 15 януари 2020 г.

Основни доводи на страните в главното производство

- 6 Според тълкуването на Regione Lombardia, възприето от Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia, член 3 от Министерско постановление № 383/2020 ограничава достъпа до помощите само до предприятията, които към момента на подаване на заявлението все още осъществяват дейност в сектора на яйцата и птичето месо в Италия. От кръга на получателите обаче били изключени предприятията, които, макар да са претърпели вреди от епидемията на инфлуенца по птиците, впоследствие са преустановили дейността си.
- 7 Това тълкуване се извеждало от предмета на Министерско постановление № 383/2020, който се характеризира с поддръжката на пазара в секторите на птичето месо в Италия. Икономическата мярка „подпомагане на пазара“, макар да е определена от вредоносно събитие, което по необходимост е настъпило в миналото, е насочена към бъдещето, тъй като от нея се ползват предприятия, които към момента на подаване на заявлението осъществяват дейност и все още са неразделна част от пазара. Под пазар се разбира съвкупността от всички действащи в даден момент предприемачи, а не от лицата, които са действали в него преди да бъдат предвидени помощите.
- 8 Направеното от Regione Lombardia тълкуване на Министерско постановление № 383/2020 се оспорва от NN, според който предвидените в постановлението помощи по своето естество представлявали обезщетение за претърпените вреди и като такива трябвало да се предоставят именно на предприемачи, които са осъществявали дейност към момента на вредоносното събитие, макар впоследствие да са преустановили дейността си.
- 9 Освен това NN счита, че тълкуването на Regione Lombardia е несправедливо, тъй като лишава от възможността да получат достъп до помощите именно най-сериозно засегнатите от епидемията на инфлуенца по птиците предприятия, които поради натрупаните задължения са били принудени да прекратят своята дейност преди предоставянето на компенсаторните мерки.
- 10 На последно място NN отбелязва, че предоставянето на компенсаторни мерки на всички предприятия, осъществявали дейност към момента на вредоносното събитие, би могло да благоприятства спазването на

санитарните мерки, доколкото предприемачите биха могли да разчитат на последващото обезщетяване на претърпяната вреда.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 11 Consiglio di Stato отбелязва най-напред, че изходът от спора зависи от тълкуването на член 220 от Регламент № 1308/2013 и на Регламент за изпълнение 2019/1323, които са разпоредбите на Европейския съюз, в изпълнение на които е прието Министерско постановление № 383/2020 от 15 януари 2020 г.
- 12 Освен това Consiglio di Stato подчертава, че буквалното тълкуване на правото на Европейския съюз в областта на държавните помощи в селскостопанския сектор не позволява да се потвърди или изключи хипотезата, че предприятията за отглеждане на домашни птици трябва да са действащи към датата на подаване на заявлението и/или на изплащането на сумата. Следователно правилното тълкуване на посочената правна уредба изглежда трябва да се изведе чрез позоваване на преследваната от нея цел.
- 13 Според запитващата юрисдикция правната уредба на Европейския съюз в областта на държавните помощи в селскостопанския сектор има за цел да подпомага пазара и е насочена към създаването на стимулиращ ефект като благоприятства възникването или развитието на инициативи в тази област. Според Consiglio di Stato тази цел изглежда изключва от кръга на получателите предприятията, които са прекратили своята дейност преди подаването на заявлението и които поради това вече не са част от този пазар, чието подпомагане се цели от правната уредба. В случай, че междувременно дейността бъде прехвърлена, посочената цел би трябвало да позволи и приобретателите на стопанството да се включат сред получателите на помощта, доколкото допринасят за функционирането на подпомагания пазар.
- 14 Освен това според запитващата юрисдикция принципът на пазарна подкрепа не може да се пренебрегва дори при изключителни събития, каквито са епидемиите от инфекциозни заболявания по животните. Всъщност според Consiglio di Stato дори при наличието на изключителни събития разглежданата правна уредба предполага въз основа на критерия за разумност да има функционална връзка между помощите, които се предоставят на все още действащи предприятия и целта за подпомагане на пазара.
- 15 От друга страна, Consiglio di Stato отбелязва, че правната уредба на Европейския съюз все пак не изглежда да изисква представянето на инвестиционен проект, който да потвърждава, че помощите ще бъдат реинвестирани на съответния пазар и с това ще го подпомогнат занапред.

- 16 Накрая според запитващата юрисдикция дори да се приеме, че разглежданите помощи по своето естество представляват обезщетение и следователно се предоставят на всички предприемачи, които са претърпели вреди, независимо дали са осъществявали дейност към момента на подаване на заявлението, това разрешение би могло да съответства, макар и непряко, на целта за подпомагане на пазара. Всъщност предвиждането на възстановителни по своето естество компенсаторни мерки би подтикнало допълнително земеделските предприятия към съобразяване със санитарните предписания и следователно би увеличило доверието на потребителите в спазването на мерките за борба с епидемиите.